
FILE DIN ISTORIA INSTITUȚIILOR JURIDICE DIN RSSM (1978-1991)

Nicolae Gîrbu

„Prima datorie a unei societăți este justiția”.
(Alexander Hamilton)

Dezvoltarea instituțională a sistemului de drept din RSSM din perioada 1978-1991 reprezintă un factor important în obținerea independenței RM. Anul 1978 constituie un reper prin adoptarea Constituției RSSM, ce a accentuat importanța instituțiilor de drept. Capitolul VIII al Constituției este destinat nemijlocit unor instituții juridice precum Judecătoria Supremă, judecătorii norodnice (raionale), Procuratura și Arbitrajul (Constituția 1978, 251-253).

Una dintre cele mai importante instituții de drept ale RSSM a fost Judecătoria Supremă. Conform Constituției din 1978 „Judecătoria Supremă a RSSM este cel mai înalt organ judiciar al RSSM și exercită supravegherea asupra activității de judecată a instanțelor judecătorești ale RSSM” (Constituția 1978, art. 152).

Deși componența Judecătoriei Supreme era aleasă de Sovietul Suprem pe un termen de cinci ani, vom observa în continuare că atât termenul, cât și numărul judecătorilor variază în funcție de diverși factori.

Astfel, prin hotărârea Sovietului Suprem al RSSM *Cu privire la alegerea Judecătoriei Supreme a RSSM* din 29 decembrie 1977, a fost aleasă componența Judecătoriei Supreme, având 36 judecători (inclusiv președintele și doi locțiitori) și 400 asesori norodnici. În funcția de președinte a fost numit Haralampie I. Zingan, iar locțiitori – Chiril I. Gadji și Vera C. Meleca (Hotărârea 1977).

Ulterior, la 7 iunie 1979, printr-o altă hotărâre a Sovietului Suprem al RSSM, au fost aleși: un nou președinte (Vera C. Meleca), un locțiitor (Anatolie D. Chiriliuc) și doi membri (Mihail I. Sidorov și Valentina N. Cebotari).

La 10 aprilie 1980, Sovietul Suprem adoptă o nouă hotărâre privind alegerea componenței Judecătoriei Supreme a RSSM, aceasta fiind schimbată atât personal cât și numeric, prin faptul că

numărul membrilor a crescut la 37 judecători, iar al asesorilor la 500.

La 14 decembrie 1984 Sovietul Suprem a hotărât aprobarea Decretelor Prezidiului Sovietului Suprem *Cu privire la alegerea în funcția de membri ai Judecătoriei Supreme* a unor judecători. Printre aceștia menționăm două doamne, Valeria V. Șterbeț și Alina S. Ianucenco, care în prezent sunt judecători la Curtea Constituțională.

Prin Decretul Prezidiului Sovietului Suprem al RSSM din 9 ianuarie 1985 în funcția de președinte al Judecătoriei Supreme a fost numit Victor S. Pușcaș. Două luni mai târziu, la 29 martie 1985, Sovietul Suprem al RSSM printr-o hotărâre a ales componența Judecătoriei Supreme, care conținea, deja, 46 judecători și 500 asesori norodnici. În funcția de președinte a fost confirmat Victor S. Pușcaș, iar locțiitori – Anatol D. Chiriliuc și Nicolae M. Chiseev. Aceștia din urmă au fost confirmați la 30 martie 1985 ca președinți ai colegiilor judiciare ale Judecătoriei Supreme, civil și, respectiv, penal. De asemenea la 30 martie în conformitate cu art. 4 al Regulamentului cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor de la instanțele judecătorești din RSSM s-a confirmat componența colegiului disciplinar de pe lângă Judecătoria Supremă, având un număr de opt membri, inclusiv președintele.

La 4 martie 1987 a fost ales, iar la 17 martie confirmat Alexei Răilean în funcția de locțiitor al președintelui Judecătoriei Supreme a RSSM, și implicit președinte al Colegiului civil.

La 16 iunie, în legătură cu ieșirea la pensie sau trecerea la alt lucru a unor judecători, a fost schimbată componența Judecătoriei Supreme prin alegerea altor cinci noi judecători.

Ca urmare a fost modificată și componența Colegiului disciplinar de pe lângă Judecătoria Supremă a RSSM (confirmând trei judecători noi – Chicu, Mardari, Timofti) la 31 august 1987.

Conform Constituției din 1978, pe lângă Judecătoria Supremă justiția este înfăptuită și de judecătorii norodnice raionale (orășenești).

La 4 decembrie 1981 Sovietul Suprem al RSSM a adoptat legea *Cu privire la alegerile judecătorilor norodnice raionale (orășenești) din RSSM*. Legea conținea 65 articole ce reflectau principiile fundamentale ale alegerii judecătorilor norodnice, modul de desfășurare a alegerilor judecătorilor norodnici, repetarea alegerilor, precum și formele documentelor electorale și modul de păstrare a lor.

Dacă judecătorii norodnici și asesorii norodnici ai judecătorilor norodnice raionale din RSSM nu îndreptățeau încrederea alegătorilor sau săvârșeau acțiuni nedemne, aceștia puteau fi rechemați. În acest scop, s-a adoptat o lege *Cu privire la modul de rechemare a judecătorilor și asesorilor norodnici...* Considerăm că această lege ar fi trebuit să facă parte din Legea *Cu privire la alegerile judecătorilor norodnice...* din 4 decembrie 1981.

La 26 martie 1982, prin decretul Prezidiului Sovietului Suprem al RSSM au fost fixate alegerile judecătorilor norodnici ai judecătorilor norodnice raionale din RSSM pentru data de 20 iunie 1982.

La 5 august 1982, au fost introduse modificări și completări în decretul Prezidiului Sovietului Suprem al RSSM din 30 iunie 1960 *Despre ordinea de plată a asesorilor norodnici, acuzatorilor și apărătorilor obștești a cheltuielilor legate de îndeplinirea de către ei a îndatoririlor în instanța judecătorească*.

La 18 august 1982 Prezidiul Sovietului Suprem al RSSM a hotărât stabilirea modului de păstrare a documentelor electorale pentru alegerile judecătorilor norodnice raionale din RSSM.

La 7 aprilie 1983, Prezidiul Sovietului Suprem al RSSM a hotărât formarea pe lângă Judecătoria norodnică raională a consiliului asesorilor norodnici, inclusiv aprobarea unui regulament a acestui consiliu. Acest consiliu reprezenta un organ obștesc eligibil putând întruni între 7-15 persoane și avea menirea de a acorda ajutor judecătoriei norodnice raionale într-o înfăptuirea justiției.

În scopul realizării indicațiilor Congresului al XXVII-lea al PCUS cu privire la perfecționarea practicii electorale, Prezidiul Sovietului Suprem al RSSM a hotărât la 11 martie 1987 introducerea în legea RSSM din 4 decembrie 1981 *Cu privire la alegerile judecătorilor norodnice raionale (orășenești)* a unor modificări și completări, cea mai importantă fiind modul de efectuare a alegerilor.

O altă instituție de drept, probabil, cu cel mai mare impact asupra populației în perioada dată a fost procuratura. Conform Constituției acestei instituții i s-a rezervat un capitol aparte, în care se stipulează că „Supravegherea supremă asupra executării stricte și uniforme a legilor de către toate ministerele, comitetele de stat și departamentele, întreprinderile,... pe teritoriul RSSM este înfăptuită de Procurorul General al URSS, precum și de Procurorul RSSM și procurorii inferiori, care sunt subordonați Procurorului General al URSS” (Constituția 1978, art. 163). Totodată organele Procuraturii își exercită împuternicirile independent de orice organe locale, fiind subordonate numai Procurorului general al URSS.

Ideile consfințite în Constituție și-au găsit concretizare și dezvoltare în Legea cu privire la Procuratura URSS, adoptată la 30 noiembrie 1979, unde s-au păstrat domeniile de supraveghere, au fost lărgite considerabil limitele supravegherii de procuror, concomitent fiind delimitate atribuțiile organelor Procuraturii Generale a URSS și a procuraturilor ierarhic inferioare.

Până la 1992, odată cu adoptarea unei noi legi cu privire la procuratură, în această instituție nu avem schimbări majore, exceptând doar numirea unor Procurori ai RSSM și procurori inferiori. Drept urmare, putem enumera cei trei Procurori ai RSSM care au activat în perioada cercetată: Ion Ceban (1970-1987), Nicolai Demidenco (1987-1990) și Dumitru Postovan (1990-1998) (Roman et al. 2004, 98-99).

De asemenea, o instituție juridică menționată în capitolul VIII al Constituției din 1978 reprezintă arbitrajul de stat care rezolva litigiile de natură economică dintre întreprinderi, instituții și organizații.

În această perioadă arbitrajul de stat a suferit un șir de modificări. Astfel, la 12 noiembrie 1980 prin hotărârea Consiliului de Miniștri s-a hotărât aprobarea Regulamentului Arbitrajului de Stat de pe lângă Consiliul de Miniștri al RSSM. Regulamentul stipula sarcinile, funcțiile, structura și componența Arbitrajului. Instituția era condusă de arbitrul de stat principal al RSSM, care avea un locuitor, și care, împreună cu alți arbitri de conducere formau colegiul Arbitrajului de Stat.

Ca urmare a hotărârilor Congresului al XXVII-lea al PCUS, instituția Arbitrajului din RSSM a

fost supusă unei restructurări, la 6 aprilie 1987, în scopul perfecționării legalității în relațiile economice, iar „Toată activitatea Arbitrajului de stat al RSSM trebuia să fie subordonată... promovării liniei partidului...” (Extras 1987).

La 6 iulie 1987, Prezidiul Sovietului Suprem al RSSM a hotărât transformarea Arbitrajului de Stat de pe lângă Consiliul de Miniștri al RSSM în Arbitrajul de Stat al RSSM.

La 14 iulie, același an, este numit în funcție de prim-arbitru de Stat al RSSM Mihail M. Zinin, iar la 17 iulie sunt numiți: primul-loctiitor al Primului arbitru de stat Sergiu I. Șumeico și loctiitor – Gheorghe R. Covaliu. În aceeași zi s-au numit ceilalți membri ai Arbitrajului de Stat în număr de 13 arbitri. La 24 iulie este aprobată componența colegiului Arbitrajului de Stat, având cinci membri, inclusiv președintele și loctiitorii săi.

La 17 septembrie 1987 este numit un nou arbitru în cadrul Arbitrajului de stat – Valeriu I. Gurițan. Pentru a racorda schimbările survenite cu hotărârile anterioare, Prezidiul Sovietului Suprem al RSSM la 26 octombrie introduce unele completări și modificări în legislația privind arbitrajul de stat.

Articolul 160 al Constituției de la 1978 este destinat instituției asistenței juridice sau avocaturii. În conformitate cu Constituția URSS și Constituția RSSM sarcina principală a avocaturii RSSM consta în acordarea de asistență juridică cetățenilor și organizațiilor.

Regulamentul cu privire la avocatură, aprobat în 1980, își are baza în cel din 1960, mai mult decât atât, este o copie, cu excepția a unor neesențiale modificări, printre care cele propuse în 1970, spre exemplu: „Membrii ai colegiului de avocați... corespund în ce privește calitățile lor morale și profesionale titlului de avocat sovietic” (Legea 1980).

Regulamentul de la 21 noiembrie 1980 cuprindea 10 capitole, care enunțau sarcinile, împuternicirile, drepturile și îndatoririle avocaturii, componența acesteia, reglementarea și plata muncii avocatului, încetarea calității de membru, raporturile avocaturii cu organele de stat și organizații obștești etc.

Pentru a putea înțelege evoluția instituției notariatului este necesar să examinăm *Legea cu privire la notariatul de stat* adoptată la 5 iulie 1974.

Această lege conținea 90 articole divizate în patru secțiuni: I. Dispoziții generale; II. Actele notariale, îndeplinite de birourile notariale de stat și de alte organe; III. Regulile îndeplinirii actelor notariale; IV. Aplicarea legislației cu privire la notariatul de stat față de străini și față de persoanele fără cetățenie, Aplicarea legislației statelor străine. Tratatelor și acordurile internaționale.

Primul articol al legii conține și prezintă succint sarcinile notariatului de stat. Astfel „Notariatul de stat are drept sarcină ocrotirea proprietății socialiste, a drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, instituțiilor, întreprinderilor și organizațiilor de stat... întărirea legalității... și a ordinii de drept, prevenirea încălcării drepturilor succesoriale, eliberarea titlurilor executorii și îndeplinirea altor acte notariale” (Legea 1974).

Prima secțiune a legii cuprinde 12 articole ce prezintă organele și persoanele cu putere de decizie, care îndeplinesc acte notariale (art. 3), conducerea notariatului (art. 4), numirea și eliberarea din funcție a notarului de stat (art. 5), păstrarea secretului actelor notariale îndeplinite (art. 7), rețeaua și statele birourilor notariale de stat (art. 10), sigiliul biroului notarial de stat (art. 12) etc.

În secțiunea a II-a, care cuprindea patru articole sunt prezentate tipologia actelor notariale și repartizarea acestora pentru realizarea de către birourile notariale de stat, comitetele executive ale sovietelor de deputați ai oamenilor muncii (art. 14), instituțiile consulare ale URSS și alte persoane cu putere de decizie a testamentelor și procurilor (art. 16).

Secțiunea a III-a este cea mai vastă, fiind împărțită în capitole (15) ce conțin 67 articole. Am putea menționa o secțiune cu un conținut pragmatic în care se stabilesc locul și termenii îndeplinirii actelor notariale, autentificarea convențiilor, luarea măsurilor pentru conservarea bunurilor succesoriale, eliberarea certificatelor privind dreptul la succesiune, dreptul de proprietate, legalizarea copiilor și certificarea faptelor, primirea documentelor în păstrare, asigurarea dovezilor etc.

Ultima secțiune se referă la actele notariale pentru străini și apatrizi, aplicarea dreptului străin, aplicarea dreptului sovietic pentru unele acte, tratatele și acordurile internaționale etc.

În aceeași zi Sovietul Suprem a adoptat o hotărâre cu privire la punerea în vigoare a Legii RSSM

Cu privire la notariatul de stat de la 1 octombrie, lege ce nu a suferit modificări (cu excepția unor neînsemnate modificări din 6 septembrie 1979 aprobate prin Decretul Prezidiului Sovietului Suprem al RSSM) până la 1997.

La 21 octombrie 1970, prin Decretul Sovietului Suprem al RSSM s-a hotărât formarea Ministerului unional-republican al Justiției al RSSM. În aceeași zi este numit printr-un alt decret al Sovietului Suprem în postul de ministru al Justiției RSSM Vasile M. Volosiuc.

La 22 decembrie 1970 Sovietul Suprem adoptă Legea RSSM prin care a hotărât aprobarea Decretului Prezidiului Sovietului Suprem din 27 octombrie 1970 *Cu privire la formarea Ministerului unional-republican al Justiției al RSSM*. (Legea 1970)

La 30 decembrie 1970, prin Hotărârea Sovietului Miniștrilor s-a hotărât organizarea Ministerului Justiției al RSSM. Ca urmare, a fost aprobată structura aparatului central al Ministerului Justiției, s-au stabilit statele personalului din aparatul central în număr de 62 unități. De asemenea, Ministerul Justiției trebuia să conțină doi locuitori de ministru și un colegiu alcătuit din șapte persoane.

Ministerul Justiției a preluat sarcinile de la Comisia juridică de pe lângă Consiliul de Miniștri, fiind considerat urmaș și moștenitor al acesteia.

La 13 decembrie 1971, printr-o hotărâre a Consiliului de Miniștri s-a hotărât organizarea, începând cu 1 ianuarie 1972, a Laboratorului de cercetări științifice în domeniul expertizei judiciare al Ministerului Justiției al RSSM. A fost stabilit efectivul Laboratorului în număr de 30 persoane, precum și salariile acestora, iar Ministerul Justiției a fost însărcinat să aprobe Regulamentul Laboratorului.

La 22 mai 1987, prin Decretul Prezidiului Sovietului Suprem a fost numit Anatolie A. Reabov în funcția de ministru al Justiției, în aceeași zi fiind eliberat din funcție, în legătură cu ieșirea la pensie, ministrul Vasile M. Volosiuc.

La 6 iunie 1990 a fost numit primul ministru al justiției al Republicii Moldova Alexei Barbăneagră, care a deținut această funcție până în 1994. Datorită frământărilor politice de la începutul anilor '90, în conformitate cu Legea RSSM cu privire la Guvernul Republicii, a fost promulgată

o hotărâre **cu privire la funcțiile de bază și structura Ministerului Justiției al RSSM**.

Funcțiile de bază ale Ministerului Justiției al RSSM erau: coordonarea activității privind elaborarea actelor normative în scopul instaurării suveranității RSSM; asigurarea organizării activității judecătorești populare din republică, a muncii de sistematizare și codificare a legislației de înregistrare a statutelor partidelor și altor organizații social-politice și controlul respectării de către ele a prevederilor legislației în vigoare; înfăptuirea conducerii metodice a activității juridice în economia națională și asigurarea din punct de vedere juridic a relațiilor economice externe, educației și învățământului general al populației; conducerea notariatului, instituțiilor expertizei judiciare, precum și dirijarea organelor de înregistrare a actelor de stare civilă și ale avocaturii RSSM; stabilirea în modul prevăzut a relațiilor juridice internaționale.

În structură s-a menținut sistemul de dublă subordonare a organelor de înregistrare a actelor de stare civilă a comitetului executiv al Sovietului raional orășenesc de deputați ai poporului și Ministerului Justiției al RSSM.

Ministerului Justiției al RSSM i se accepta de a avea trei viceministri, inclusiv un prim-vice-ministru și un colegiu din șapte persoane.

S-a constituit, în cadrul Ministerului Justiției al RSSM, Consiliul științific și consultativ interdepartamental pentru problemele elaborării proiectelor de legi, care avea drept scop: prospectarea calității proiectelor de legi elaborate în republică, a căror volum s-a extins; pregătirea noilor acte legislative; analiza și sistematizarea legislației economice.

Pe lângă Ministerul Justiției al RSSM funcționa Laboratorul central de cercetări științifice în domeniul expertizei judiciare și cursurile republicane de reciclare a lucrătorilor justiției din RSSM.

La hotărârea Guvernului RSSM din 21 septembrie 1990 nr. 347 a fost anexată o listă a hotărârilor Consiliului de Miniștri al RSSM, care au fost abrogate: a) Punctul 1 al hotărârii Sovietului Miniștrilor al RSSM din 28 septembrie 1972 nr. 363 cu privire la aprobarea Regulamentului Ministerului Justiției al RSS Moldovenesti; b) Hotărârea Sovietului Miniștrilor al RSSM din 28 mai

1976 nr. 160 - Problemele Ministerului Justiției al RSS Moldovenești; c) Hotărârea Consiliului de Miniștri al RSSM din 13 octombrie 1988 nr. 318 - Problemele Ministerului Justiției al RSS Moldovenești.

În 1991, la 2 iulie, Guvernul Republicii Moldova a aprobat Regulamentul instituției de reabilitare socială a sistemului penitenciar al Ministerului Justiției al Republicii Moldova.

În temeiul decretului Președintelui Republicii Moldova din 9 decembrie 1991 „Privind înregistrarea întreprinderilor ce funcționează pe teritoriul Republicii Moldova” a fost aprobat Regulamentul Camerei Înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova. S-a stabilit efectivul funcționarilor Camerei Înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției în număr de 59 unități titulare, inclusiv 30 unități pentru aparatul central. S-au instituit oficii teritoriale ale Camerei Înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției în municipiul Chișinău, județele Bălți, Cahul, Chișinău, Edineț, Lăpușna, Orhei, Soroca, Tighina, Ungheni, Taraclia și în UTA Găgăuzia.

Conform Constituției URSS din 1936, Sovietul Suprem și Prezidiul Sovietului Suprem au fost împuternicite cu funcția de control de constituționalitate.

Această modalitate de control a existat până la 1 decembrie 1988, odată cu crearea Comitetului Supravegherii Constituționale al URSS în temeiul art. 124 din Constituția URSS și în baza Legii cu privire la supravegherea constituțională în URSS din 23 decembrie 1989. Comitetul se forma din politologi și juriști, în componența președintelui, vicepreședintelui și a 25 de membri ai Comitetului printre care și câte un reprezentant al fiecărei republici unionale.

Comitetul a fost instituit în scopul asigurării corespunderii actelor organelor de stat și ale organizațiilor obștești cu normele prevăzute în Constituția URSS, comitetul mai beneficia de veto pe variantele de legi și dispunea de inițiativa legislativă. Activitatea Comitetului nu a fost de lungă durată, fiind determinată de procesul de destrămarea URSS și proclamării suveranității și independenței republicilor unionale (Aramă 2000, 15).

Bibliografie

- Aramă 2000:** E. Aramă, Controlul constituționalității legilor. Istorie și actualitate (Chișinău 2000).
- Constituția 1978:** Constituția RSSM din 15.04.1978. In: *Veștile Sovietului Suprem și ale Guvernului RSSM*, nr. 4 (Chișinău 1978).
- Extras 1987:** Extras din Hotărârea CC al PCM și a Sovietului Miniștrilor al RSSM din 6 aprilie 1987, Nr. 1124-XI. In: *Veștile Sovietului Suprem și ale Guvernului RSSM*, nr. 4 (Chișinău 1987).
- Hotărârea 1977:** Hotărârea Sovietului Suprem al RSSM cu privire la alegerea Judecătoriei Supreme a RSSM din 29 decembrie 1977, Nr. 2244-IX. In: *Veștile Sovietului Suprem și ale Guvernului RSSM*, nr. 12 (Chișinău 1977).
- Legea 1970:** Legea RSSM din 22 decembrie 1970 privind formarea Ministerului unional-republican al Justiției al RSSM, Nr. 1214-VII. In: *Veștile Sovietului Suprem și ale Guvernului RSSM*, nr. 12 (Chișinău 1970).
- Legea 1974:** Legea RSSM cu privire la notariatul de stat adoptată la 5 iulie 1974, Nr. 1044-VIII. In: *Veștile Sovietului Suprem și ale Guvernului RSSM*, nr. 7 (Chișinău 1974).
- Legea 1980:** Legea RSSM despre aprobarea Regulamentului avocaturii RSSM din 21 noiembrie 1980, Nr. 526-X. In: *Veștile Sovietului Suprem și ale Guvernului RSSM*, nr. 11 (Chișinău 1980).
- Procuratura 2007:** Procuratura Republicii Moldova la 15 ani (Chișinău 2007).
- Roman et al. 2004:** D. Roman, T. Vîzdoagă, A. Cerbu, S. Ursu, Organizarea și activitatea organelor de ocrotire a normelor de drept (Chișinău 2004).
- Veștile 1978-1991:** *Veștile Sovietului Suprem și ale Guvernului RSSM*, nr. 1-12 (Chișinău 1978-1991).

From the history of legal institutions in MSSR (1978-1991)

Abstract

The institutional development of the legal system of SSRM in period 1978-1991 represents an important factor of the independence of the Republic of Moldova. The year 1978 is a landmark, it is the year when the Constitution of SSRM was adopted, highlighting the importance of legal institutions. Chapter VIII of the Constitution presents

the juridical institutions, such as the Supreme Court, district courthouses, the General Prosecution Office and the Arbitration.

Among the measures that contributed to the evolution of the juridical system from SSRM we mention the adoption of the Law on the adoption of the *Regulation of lawyers from SSRM* from 21st November 1980 (No.526-X), the *Law on the judicial organization of SSRM* (No. 1351-X) from 4th December 1981, the *Law on the election of district (town) courthouses in SSRM* (No. 1352-X), the *Decision of the Supreme Council on the election of the Supreme Court in SSRM* from 1977, 1980, 1985 and 1990, the *Decrees of the Presidium of the Parliament of SSRM* from 6th, 14th and 17th July 1987 regarding the state Arbitration in SSRM.

The soviet legal system, although rich in modifications and reforms, proved to be imperfect, and the legal system of the Republic of Moldova, as its inheritor, continues unfortunately to reproduce it until the present.

Страницы истории правовых учреждений МССР (1978-1991)

Резюме

Институционализация правовой системы МССР в период 1978-1991 г.г. является важным фактором в обретении независимости Республики Молдова. Важной вехой стало принятие в 1978 г. Конституции МССР, в которой подчеркивалось значение правовых институтов. Восьмая глава Конституции была непосредственно посвящена некоторым правовым институтам, таким как – Верховный Суд, народные суды (районные), Прокуратура и Арбитраж.

Среди мер, которые способствовали развитию правовых институтов МССР подчеркиваем принятие серии законодательных актов, таких как – Закон МССР о принятии Положения об адвокатуре от 21 ноября 1980 г. (№ 526-X), Закон МССР о судопроизводстве в МССР (№ 1351-X) от 4 декабря 1981, Закон МССР об избрании районных и городских народных судов в МССР (№1352-X), Постановление Верховного Совета МССР *Об избрании Верховного Суда МССР* от 1977,1980,1985 и 1990г.г., Указы Президиума Верховного Совета МССР от 6,14 и 17 июля 1987г., касающиеся Государственного Арбитража МССР.

Не смотря на многочисленные поправки и изменения, советская правовая система оказалась несовершенной, а правовая система Республики Молдова в качестве преемницы, к сожалению, до сих пор сталкивается с ее последствиями.

25.03.2011

Nicolae Gîrbu, Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei, str. 31 August, 121-A, MD-2012 Chișinău, Republica Moldova